

KIRKKONUMMI
KYRKSLÄTT

Yhdyskuntatekniikka
Samhällstekniska väsendet

Handbok om skötsel av gatuområden och ansvarsgränser i Kyrksläotts kommun

Författare:
Annika Selart
Underhållsingenjör
19.03.2020
Kyrkslätt

Postadress
Kyrksläotts kommun
PB 20
02401 Kyrkslätt

Kommunhuset
Ervastvägen 2
02400 Kyrkslätt

Telefon
(09) 296 71

Fax
(09) 878 6226

www.kyrkslatt.fi

Ansvarsfördelningen gällande underhållet och renhållningen av gatuområden

Lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden reviderades delvis i slutet av år 2005. Lagändringen innebar förändringar av skyldigheterna för ägare och innehavare till tomter som gränsar direkt till gatuområde på detaljplaneområde.

Målet med lagen var att förtydliga kommunens och tomtägarnas uppgiftsfördelning och minska olägenheterna från arbeten som utförs på gatan, underlätta tomtägarnas arbete och förbättra användningsförhållandena på gång- och cykelleden.

Med denna handbok försöker man klargöra ansvarsfördelningen mellan tomtägaren och kommunen. I handboken har dessutom definierats anvisningar med tanke på trafiksäkerheten gällande skötseln av växtligheten i närheten av gatuområdena.

Gator, vägar och enskilda vägar

Vägnätet består administrativt av landsvägar, gator och enskilda vägar. Indelningen har betydelse eftersom olika leder har olika väghållare.

Landsvägarna ägs av staten. Som väghållare för statens del verkar Trafikledsverket, som svarar bl.a. för den helhetsmässiga utvecklingen av trafiksystemet och väghållningens kvalitetskrav. För planeringen, byggandet och underhållet av landsvägarna svarar den regionala närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen), i Nyland Nylands NTM-central. Anmälningar om skicket på statens vägar och trafikproblem: Vägtrafikantlinjen tfn 02002100 (24h/dygn).

Med **gator** avses gator som ligger på detaljplaneområden. Kommunen verkar som gatuhållare för dessa. Anmälningar om kommunens gator via det elektroniska responssystemet <https://www.kyrkslatt.fi/palaute-gator-vagar-torg>.

Med **enskilda vägar** avses vägar som underhålls av privata fastighetsägare och andra vägdelägare. För dessa vägars del fungerar väglaget som väghållare enligt lagen om enskilda vägar.

Denna handbok gäller endast gator på detaljplaneområdena.

Skötsel och underhåll av gatuområden

Gatuunderhållet indelas i underhåll och skötsel. Underhållet omfattar olika reparations- och istandsättningsåtgärder med hjälp av vilka man avlägsnar fel och slitage som framkommit i objektet. Med underhållsåtgärderna förlänger man objektets användningstid eller försöker återställa objektets ursprungliga skick. Skötseluppgifterna är åtgärder som håller konstruktionerna och anordningarna i användbart skick. I praktiken innebär skötseln av gator till exempel vinterskötsel, renhållning, skötsel av konstruktioner och grönområden.

Ansvarsfördelningen för gatornas skötsel och underhåll har stadgats i lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden. Lagen specificerar inte underhåll och skötsel utan i lagen används endast termen underhåll. Enligt lagen svarar kommunen för gatornas underhåll.

Utöver gatorna ligger torg, öppna platser, parker och andra med dessa jämförbara allmänna områden på kommunens ansvar. Uppgifter på kommunens ansvar är bl.a. reparation och förnyande av beläggningen på gator, cykelvägar och trottoarer, skötsel av planteringarna på gatuområde och service och reparation av gatumöbler, trafikmärken och skyltar. På vintern är vinterunderhållet av körbanor, cykelvägar och kombinerade gång- och cykelvägar på kommunens ansvar.

Tomtägaren eller -innehavaren svarar för underhållet av körförbindelsen som leder till tomten, så som bl.a. att avlägsna snö som plogats vid tomtanslutningen och att hålla dikestrumman öppen och funktionsduglig.

Renhållning av gator

Gaturenhålningen omfattar de åtgärder som har till syfte att hålla gatan ren och i sanitärt hänseende i tillfredsställande skick. I praktiken är renhållningsåtgärder bl.a. avlägsnande av smuts, löv, skräp och lösa föremål som samlats på gatan samt ogräs från gatan och gatugrönområdena.

Tomtägaren eller -innehavaren är enligt lagen skyldig att hålla gatan ren från tomtgränsen fram till gatans mittlinje, likväl till en bredd av högst 15 meter. Kyrkslätt kommun har inte förpliktat tomtägaren eller -innehavaren om renhållningen av gatuområdet.

Om det finns planteringar så som träd och buskar på grönremsan, hör skötseln och renhållningen av dem precis som skötseln av planteringsremsorna mellan körbanan och gång- och cykellederna till kommunen.

Tomtägaren ska emellertid själv hålla anslutningarna som leder genom de planterade områdena till tomten rena.

För renhållningens del svarar kommunen för alla gatuområdets planteringar, gatumöbler, refuger, skyddsräck, vägmärken och andra motsvarande anordningar.

Underhållets kvalitetsnivå

Kvalitetsnivån för underhållet och skötseln varierar enligt gatu- och skötselklass. På de platser som är viktigast med tanke på trafiken krävs högre kvalitetsnivå och mer brådskande åtgärder än på lugnare gatuavsnitt.

Tomtägaren eller -innehavaren är skyldig att utan dröjsmål meddela kommunen eller polisen om beläggning som gått sönder, gropar eller motsvarande brister som äventyrar trafiken på den del av gatan som hen är skyldig att hålla ren. Tomtägaren ska också vidta behövliga tillfälliga åtgärder för att varna trafikanterna.

Skyldighet att anmäla gatuarbeten

Tillstånd för alla arbeten och andra åtgärder som utförs på allmänna områden som förvaltas av Kyrksläotts kommun, samt för konstruktioner som placeras på områden som ägs av kommunen, ska sökas på förhand via tjänsten www.lupapiste.fi.

Tillståndspliktiga åtgärder är bl.a. följande åtgärder:

- byggnads- och reparationsarbeten på fastigheten, om byggplatsen avgränsas så att den omfattar en del av gatan eller det allmänna området
- placering av kommunal teknik på allmänna områden, såsom vattenförsörjning, datakommunikation, elektricitet, fjärrvärme o.dyl. konstruktioner
- byggande av fastigheters vattenlednings-, el-, fjärrvärme- och avloppsanslutningar
- byggnadsställningar som reses på gatan eller på gatuområdet
- lyftningar från gatan
- kortvarig lagring av byggnadsmaterial och placering av växelflak på gatan eller annat allmänt område
- placering av byggbaracker på gatan eller annat allmänt område.
- gatutillstånd ska sökas om tomtanslutningen inte färdigbyggts i samband med gatubyggandet eller man blir tvungen att ändra dess läge eller struktur.
- sopskjul måste placeras delvis på kommunens gatuområde
- tomtstaket måste placeras delvis på gatuområde

Närmare anvisningar finns på Kyrksläotts kommuns webbplats <https://www.kyrkslatt.fi/ansokan-om-tillstand-for-gatuomraden>.

Den som ansvarar för arbetet är anmälningsskyldig, och arbetet kan inledas genast då kommunen gett sitt samtycke till arbetet.

I brådskande fall, för att hindra omedelbar fara, kan reparationerna av ledningar, anordningar eller konstruktioner som gått sönder inledas omedelbart, men man ska ändå göra en gatutillståndsansökan/grävningensanmälan genast då det är möjligt. Den som söker gatutillstånd är då arbetet avslutas skyldig att sätta området som använts i samma skick som före åtgärderna.

Kommunen har enligt lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden rätt att ta ut en avgift för arbeten som utförs på gatuområden och andra allmänna områden. Kommunen kan också ta ut en avgift för tillfällig avgränsning av en gata och ett allmänt område som arbetsplatsområde bort ur allmänt bruk.

Rätten att ta ut avgifter baserar sig på kostnader som orsakats kommunen för granskning av anmälan och övervakning av arbetet. Grund för avgiften är tiden, områdets omfattning, gatuunderhållsklassificering och områdets centrala ställning.

Närmare information om avgifterna finns på Kyrkslätt's kommuns webbplats:

https://www.kirkkonummi.fi/library/files/5e33e038c910580eb00007cf/Kunnallistekniikan_taks_at_2020_su.PDF.

Trafikgrönområden

Kommunen är ansvarig för trafiksäkerheten på gatuområdena. Växtligheten livar upp gatubilden och ökar trivselen på området, men planteringar som växt för höga eller breda eller träd och buskar som planterats på fel plats kan orsaka farliga situationer för trafiken och dem som jobbar på gatuområdet.

Skötseln av växtligheten på tomtens hör till fastighetsägarens ansvar. Det är fastighetsägarens skyldighet att se till att inte trädens grenar, buskar eller tomtens övriga växtlighet växer utanför tomtens och försämrar trafiksäkerheten eller stör användningen av gång- och cykelvägen eller körbanan.

Häckarna ska växa helt på tomtens sida även då de är fullt utväxta. Om trädens grenar sträcker sig till gatuområdet, ska fastighetsägaren eller -innehavaren se till att de som rör sig på gatan har tillräckligt fritt rörelseutrymme också på höjden.

I synnerhet vid köranslutningar, lampstolpar, trafikmärken och adressskyltar får inte växtligheten begränsa sikten eller försvåra upptäckandet av märkena. Siktområdena ska hållas fria genom att avlägsna trädgrenar som växer för lågt nere och genom att klippa häckarna på höjden och bredden så de inte hindrar sikten.

Då man bygger fasta staket, planterar häckar och sköter växtligheten i anslutningsområden ska man beakta att det från en tomtanslutning ska finnas ett tillräckligt hindersfritt siktområde åt båda hållen i enlighet med Kyrkslätt's byggnadsordning. Ett fast staket mot en gata eller annat allmänt område ska byggas helt på tomtens sida och det får inte orsaka olägenhet för trafiken eller underhålls- och servicearbetena på gatan.

Tomtägarna och -innehavarna ska granska växtlighetsområdena som gränsar till gatuområdena och vid behov gallra träd- och buskgrenar som äventyrar säkerheten på vägen. Lagen angående vissa grannelagsförhållanden (8 §) ger kommunen rätten att avlägsna skadliga grenar om inte tomtens ägare gör det inom rimlig tid. Trädfällning på detaljplaneområde kräver tillstånd.

KIRKKONUMMI
KYRKSLÄTT

Yhdyskuntatekniikka
Samhällestekniska väsendet

Källor:

Lag om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden
<https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1978/19780669>

Lagen angående vissa grannelagsförhållanden <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1920/19200026>

Tajakka, H. Viherrakentamisen yleinen työselostus VRT'11. Tammerprint Oy, 2011.

Pirkkalan kunnan katualueiden opas.

Postadress
Kyrkslätt kommun
PB 20
02401 Kyrkslätt

Kommunhuset
Ervastvägen 2
02400 Kyrkslätt

Telefon
(09) 296 71

Fax
(09) 878 6226

www.kyrkslatt.fi